

**KWALITEITS
INSTITUUT
NEDERLANDSE
GEMEENTEN**

**Procesbeschrijving
implementatie
Wabo-BAG Koppelvlak**

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Doel van deze handreiking	3
2	Kaders van het koppelvlak	5
2.1	Uitgangspunten	5
2.2	Buiten scope	5
2.3	Referentiecomponenten	5
3	Referentiearchitectuur	6
4	Variant in proces inrichting	8
4.1	Processchema	8
4.2	Variant 1 Vergunningverlener koppelt BAG-objecten	9
4.3	Variant 2 BAG-medewerker koppelt BAG-objecten	9
4.4	Variant 3, objectbeheerders koppelen BAG objecten	10
4.5	Andere varianten	10
5	Implementatie	11
5.1	Inleiding	11
5.2	Zaak- document services	11
5.3	Aanpak invoering	12
5.4	Advies m.b.t opdrachtverstrekking door gemeente	13
6	Bijlage A, Documentatie	14

Auteur: A. van Bohemen / Johan Boer
 Datum: 14 mei 2014
 Versie: 1.0

1 Inleiding

Gemeenten zijn bronhouders van onder meer de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG). De BAG is de registratie waarin authentieke adres- en gebouwgegevens worden vastgelegd en onderhouden. In het kader van het stelsel van basisregistraties zijn gemeentelijke diensten bij de uitvoering van publiekrechtelijke taken verplicht gebruik te maken van de gegevens uit de basisregistraties. Fouten in de gegevens, die bij dit gebruik geconstateerd worden, moeten teruggemeld worden aan die basisregistratie. Deze terugmeldplicht bevordert de kwaliteit van de basisregistraties.

Alle afdelingen binnen de gemeente of de Omgevingsdienst als uitvoerende organisatie verantwoordelijk voor de vergunningverlening zijn dus afnemer van adressen en objectinformatie uit de BAG. Dit geldt ook voor de uitvoering van de omgevingsvergunning in het kader van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, die op 1 oktober 2010 in werking is getreden). Zowel voor aanvragen via het Omgevingsloket online (het landelijke loket voor de omgevingsvergunning van de Wabo) als voor aanvragen die rechtstreeks bij de gemeente worden ingediend.

Het principe van eenmalig inwinnen en meervoudig gebruiken van gegevens, zoals is beoogd met invoering van het stelsel van basisregistraties, heeft consequenties voor de gemeenten. Bij afdelingen die (wabo) vergunningen behandelen en beschikkingen afgeven zullen werkprocessen iets anders verlopen, het werken met basisregistraties moet goed worden verankerd en de ICT voorzieningen moeten gegevens ontlenen aan de (geautomatiseerde) basisregistraties.

De meeste wijzigingen in de BAG vinden hun oorsprong in de processen voor vergunningverlening en handhaving. Gemeentes hebben voor de BAG hun eigen applicatie, terwijl voor vergunningverlening en handhaving meestal een andere applicatie (kortweg 'de Wabo-applicatie') beschikbaar is. Tot nu toe waren er in Nederland nog geen heldere standaarden voor berichtenverkeer tussen de applicaties voor Wabo en BAG.

De gedachte achter dit koppelvlak is: het berichtenverkeer tussen Wabo- en BAG-applicatie zal het aantal handmatige handelingen kunnen verminderen, de tijdigheid van informatieoverdracht kan beter gegarandeerd worden en de kwaliteit van de gegevens in beide applicaties kan verbeteren.

De berichten in het koppelvlak geven de BAG-beheerder tijdig geautomatiseerde signalen. Hierdoor kan de BAG-beheerder een aantal werkzaamheden voorbereiden waarmee tijdige aanlevering van gegevens aan de LV BAG wordt verbeterd

1.1 Doel van deze handreiking

De doelgroep waar deze handreiking voor gemaakt is bestaat uit professionals en adviseurs die zich bezig houden met de Informatiehuishouding, Informatieadvies, ICT en procesinrichting binnen gemeenten. Deze handreiking is bedoeld als informatiebron bij de invoering van het koppelvlak Wabo-BAG en beschrijft de mogelijke implementatievarianten als het gaat om procesinrichting. In ieder van de processen zal het koppelvlak inhoudelijk anders toegepast worden terwijl er geen technische impact is op de berichtuitwisseling zelf.

Kennis van de BAG, de Wabo, het stelsel van basisregistraties en methodes en modellen voor procesinrichting wordt verondersteld. De beschikbare ondersteuning met informatiesystemen en ICT is te vinden via de Softwarecatalogus www.softwarecatalogus.nl

Aan de basis van de procesgang liggen de *onderdelen* die te maken hebben met de Wabo aanvraag en de gebeurtenissen van de BAG, zoals de levenscyclus van een pand, met de daarin aanwezige verblijfsobjecten. Deze onderdelen en gebeurtenissen leiden tot het gebruik van, de registratie van of het aanpassen van gegevens in de Wabo en BAG. Het koppelvlak draagt zorg voor een betrouwbare informatie-uitwisseling om de verantwoordelijken voor deze registraties tijdig te informeren over op handen zijnde veranderingen en welke informatie er al beschikbaar is. Uiteraard is het ook een doelstelling om handmatig overnemen van gegevens te verminderen tussen Wabo en BAG.

2 Kaders van het koppelvlak

2.1 Uitgangspunten

Bij het opstellen van het koppelvlak zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd. Er is door de opstellers, verantwoordelijk voor de realisatie van dit koppelvlak, uitvoerig gesproken over doelstelling, richting en inhoud van het beschikbare koppelvlak Wabo-BAG. Voor de BAG gebeurtenissen is gebruik gemaakt van het Processenhandboek 2012.

De geformuleerde uitgangspunten en randvoorwaarden kunt u terugvinden in het document van de koppelvakspecificatie.

Het koppelvlak ondersteunt niet alle BAG-gebeurtenissen omdat niet alle gebeurtenissen relevant zijn voor de Wabo.

2.2 Buiten scope

In het document van de koppelvakspecificatie staat ook beschreven wat we in deze versie van het koppelvlak buiten scope laten en waarom. Het gaat dan om Handhaving en Toezichtnotificaties.

2.3 Referentiecomponenten

Het koppelvlak is gemaakt om berichtenservices te leveren voor de referentiecomponenten Wabo- en BAG-applicaties, zakenmagazijnen en documentmanagementsystemen. Indien geleverd, wordt ook Geometrie uitgewisseld op basis van vigerende standaarden. Een referentiecomponent is een afgebakende set van logisch bij elkaar horende functionaliteit. Een softwareproduct kan invulling geven aan één of meer referentiecomponenten. Als een softwareproduct invulling geeft aan een referentiecomponent, levert dat softwareproduct tenminste de functionaliteit van de betreffende referentiecomponent (de functionaliteit kan ook breder zijn).

De specificatie beschrijft services voor de volgende referentiecomponenten. Dit zijn:

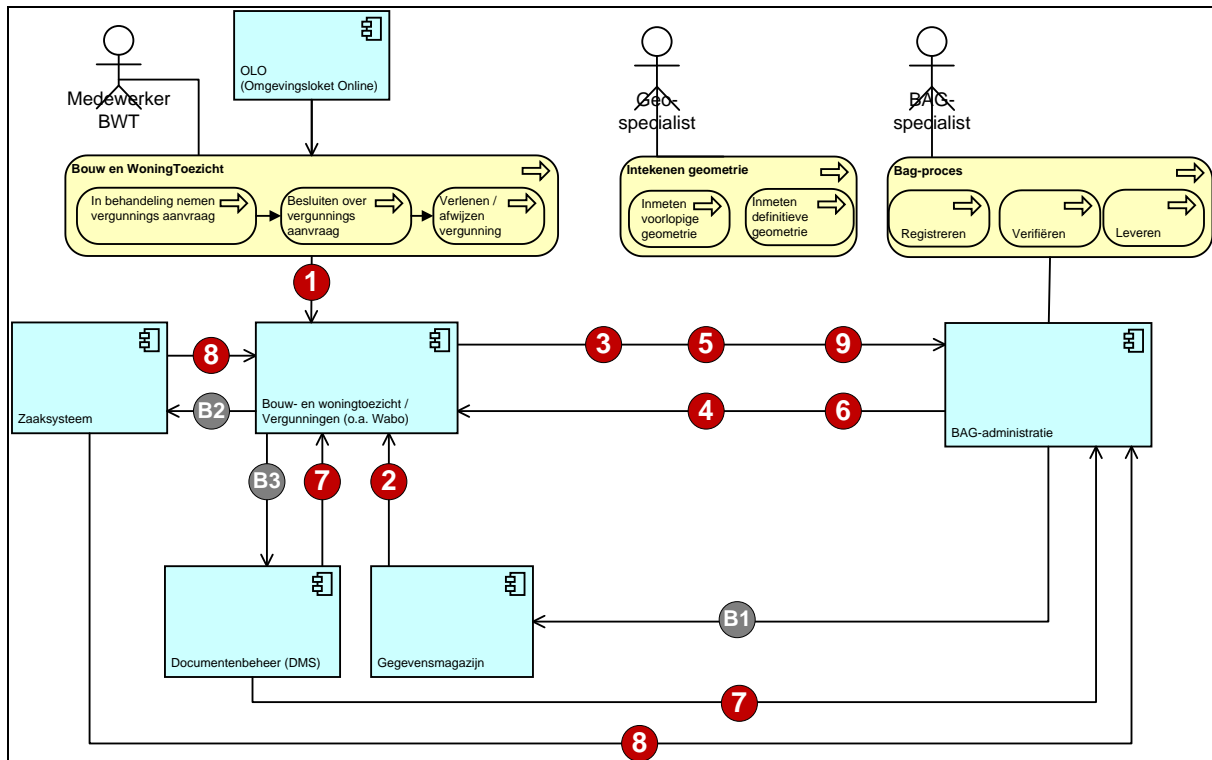
- Vergunningen, o.a Wabo
- BAG administratie

De specificatie verwijst naar services van reeds bestaande standaarden voor de volgende referentiecomponenten:

- Zakensysteem
- Documentenbeheer
- Gegevensmagazijn

3 Referentiearchitectuur

In de opbouw van het koppelvlak is uitgegaan van een referentiearchitectuur. De uitwisseling van informatie kan bestaan uit informatievragen van de Wabo aan de BAG, zaakinformatie, geometrie, documentinformatie en BAG-relevante gegevens.

Figuur 1 De referentiearchitectuur

In figuur 1 is de referentie-applicatiearchitectuur weergegeven. Bij gemeenten komen verschillende fysieke implementatievarianten van het applicatielandschap voor, elk met eigen voor- en nadelen. De standaard ondersteunt de referentiecomponenten. De gemeente wordt geacht om samen met de leverancier het applicatielandschap te beoordelen op de werking van de standaard, indien niet wordt gewerkt met de genoemde referentiecomponenten.

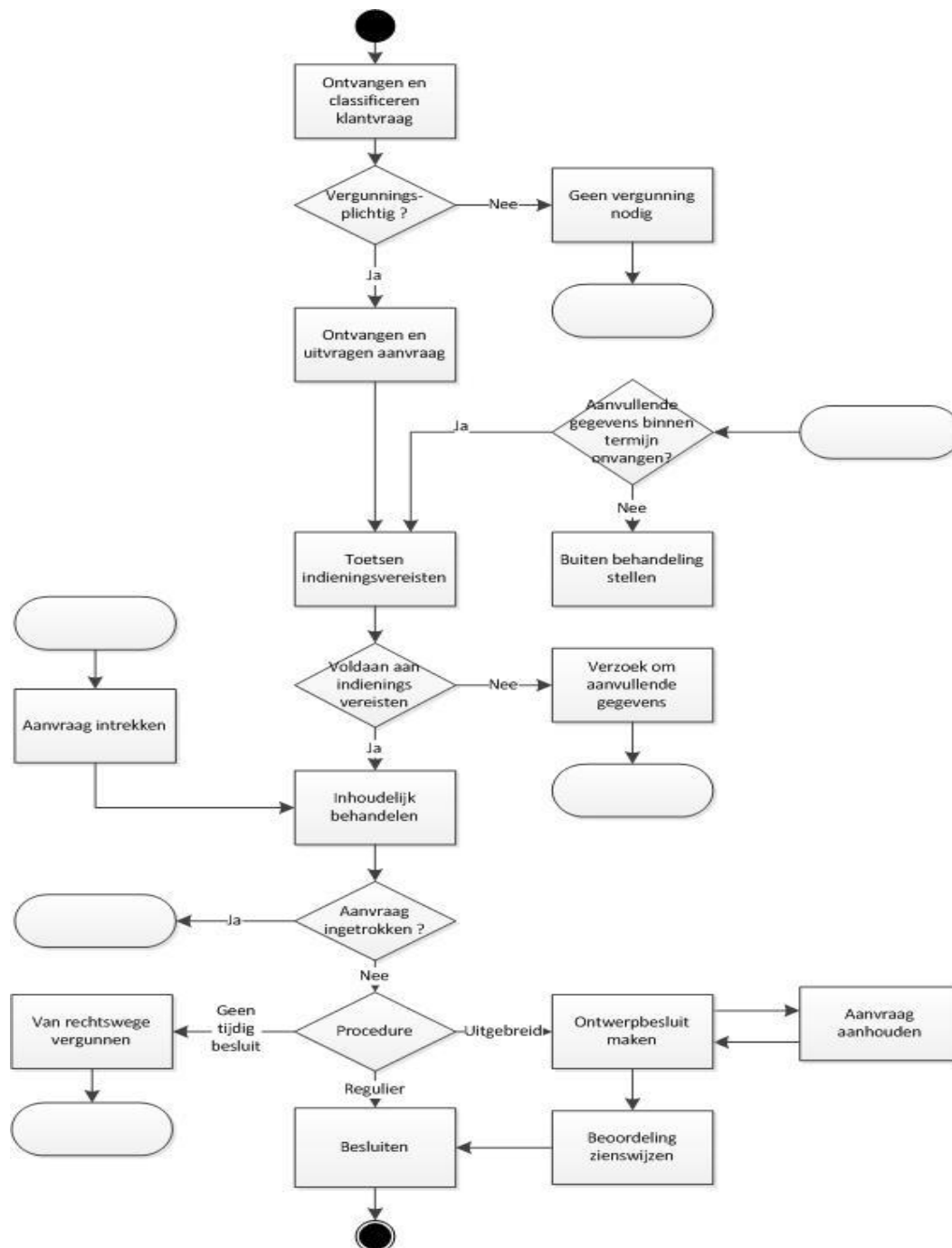
De volgende systeeminteracties zijn onderkend:

1. Vergunningsaanvraag.
De vergunningsaanvraag kan zowel via het OLO als via een medewerker BWT ingediend worden.
2. Opvragen BAG-Objecten.
Bij het behandelen van de vergunningsaanvraag kunnen gegevens van reeds bekende BAG-objecten relevant zijn. Deze kunnen door gegevensmagazijn of de BAG-administratie worden geleverd (afhankelijk van de implementatie-variant).

3. Aanvraagnotificatie.
Als de aanvraag in behandeling wordt genomen, worden de relevante gegevens aan de BAG-beheerder gestuurd ter beoordeling van de impact van deze aanvraag op BAG-objecten. Optioneel worden de identificaties van de betrokken BAG-objecten meegezonden.
4. BAG-Objecten bij Zaak (Onderdeel).
De identificaties van nieuwe of reeds bestaande BAG-objecten die aan een onderdeel van een aanvraag zijn gekoppeld, worden doorgegeven aan het Wabo-systeem.
5. Besluit vergunningsaanvraag.
Het genomen besluit t.a.v. de vergunningsaanvraag wordt doorgegeven aan de BAG-beheerder. Op basis hiervan worden (mogelijke) aanpassingen er in de BAG-administratie doorgevoerd of definitief gemaakt.
6. Verzoek om controle.
Indien in de BAG ongeregeldheden worden geconstateerd kan een verzoek aan de Wabo gedaan worden om ter plaatste te kijken wat de stand van zaken is.
7. Het opvragen van zaakdocumenten, bv aanvraagdocumenten ov brondocument beschikking. (conform Zaak-document services, optioneel)
8. Het opvragen van zaakdetails (conform Zaak-document services, optioneel)
9. Toezichtnotificatie
Een constatering t.a.v. een object door de Wabo wordt doorgegeven aan de BAG om eventuele gevolgen voor de BAG-administratie door te kunnen voeren
- B1 Het vastleggen van BAG-gegevens in het gegevensmagazijn (buiten scope voor verdere uitwerking binnen deze koppelvakspecificatie).
- B2 Het vastleggen van zaakgegevens (conform Zaak-document services, buiten scope)
- B3 Het vastleggen van brondocumenten (conform Zaak-document services, buiten scope).

4 Variant in proces inrichting

4.1 Processchema

Het bovenstaande processchema geeft op hoofdlijnen de stappen aan van het proces vergunningverlening. Op basis van deze stappen zijn er door de inzet van het koppelvlak

mogelijkheden om de Wabo en BAG-medewerker van informatie te voorzien en om informatie van bestaande BAG-objecten aan de Wabo aanvraag te koppelen.

De interactie tussen Wabo en BAG-proces wordt op twee momenten in de het Wabo proces geïnitieerd.

- 1) Als de indieningsvereisten getoetst zijn en de aanvraag ontvankelijk is verklaard wordt de BAG-afdeling geïnformeerd over de aanvraag.
- 2) Als er een besluit genomen is en de beschikking is opgesteld, dan wordt de BAG-afdeling geïnformeerd over het genomen besluit.

4.2 Variant 1 Vergunningverlener koppelt BAG-objecten

Bij een ontvankelijke aanvraag worden door de vergunningverlener de relevante BAG-objecten met behulp van het koppelvlak opgevraagd uit de BAG-administratie of uit het Gegevensmagazijn. Deze objecten kunnen dan worden gekoppeld aan het juiste Wabo onderdeel van de aanvraag en deze Wabo aanvraag wordt daarna doorgezet naar de BAG-afdeling. De BAG-medewerker doet een check op de aanvraag en de aanwezige BAG objecten en zet eventueel wijzigingen aan die objecten klaar in de BAG administratie. Als blijkt dat niet de juiste BAG objecten gekoppeld waren door de Wabo-medewerker, dan past de BAG-medewerker dat aan en geeft de nieuwe set van gekoppelde BAG-objecten terug aan de Wabo/Zaak-applicatie.

Als blijkt dat er nieuwe objecten opgevoerd moeten worden in de BAG dan worden deze als voorlopige objecten opgevoerd en worden de identificaties van deze nieuw opgevoerde objecten teruggekoppeld aan de Wabo- en/of Zaak applicatie.

Nadat er een besluit genomen en de beschikking is opgesteld dan wordt de beschikking via het koppelvlak doorgegeven aan de BAG-medewerker. De BAG-medewerker kan per onderdeel zien of dat onderdeel verleend of geweigerd is. Vervolgens zal de BAG-medewerker de wijzigingen aan de gerelateerde BAG-objecten authentiek maken in geval een onderdeel verleend is. Als een onderdeel niet wordt vergund zal de BAG-medewerker (eventueel) reeds voorbereide wijzigingen aan objecten ongedaan maken.

4.3 Variant 2 BAG-medewerker koppelt BAG-objecten

Als een aanvraag ontvankelijk is verklaard dan stuurt de vergunningverlener de aanvraag via het koppelvlak direct door naar de BAG-afdeling. De BAG-medewerker beoordeelt de aanvraag en bepaalt welke BAG-objecten er gekoppeld worden aan de aanvraag. Tevens beoordeelt de BAG-medewerker of er op basis van de aanvraag nieuwe objecten opgevoerd moeten worden met een voorlopige status. Zo ja, dan worden deze nieuwe objecten opgevoerd en aan het juiste onderdeel van de aanvraag gekoppeld. De aan de zaak gekoppelde object-identificaties worden ter informatie teruggestuurd naar de vergunningverlener. Als er gebruik wordt gemaakt van een Zaaksysteem en gegevensmagazijn, dan worden deze componenten op de hoogte gebracht van de koppeling tussen Zaak en BAG-objecten. Als het vergunningensysteem ook zaakfunctionaliteit biedt dan wordt deze interactie in één handeling door het koppelvlak afgewerkt.

Nadat het besluit genomen en de beschikking is opgesteld wordt de beschikking door het koppelvlak doorgegeven aan de BAG-medewerker. De BAG-medewerker kan per onderdeel zien of dat onderdeel verleend of niet vergund is. Vervolgens zal de BAG-medewerker de wijzigingen aan de gerelateerde BAG-objecten doorvoeren en authentiek maken in geval een onderdeel verleend is. Als

een onderdeel niet vergund is zal de BAG-medewerker (eventueel) reeds voorbereide wijzigingen aan objecten ongedaan maken.

4.4 Variant 3, objectbeheerders koppelen BAG objecten

Steeds meer gemeenten kiezen ervoor om de beheerders van de Basisregistraties niet meer afzonderlijk in de organisatie te positioneren, maar om deze in een centraal georganiseerde eenheid Gegevensbeheer/objectbeheerders onder te brengen. Dat team is dan verantwoordelijk voor het registreren, beheren en distribueren van de gegevens in de Basisregistraties en Kernregistraties. Als de gemeente een team dergelijk team in de organisatie heeft, dan kan dit team de rol van BAG-medewerker invullen zoals die in variant 1 en variant 2 beschreven is.

4.5 Andere varianten

Op basis van de organisatorische inrichting van de gemeenten zijn er wellicht meer varianten mogelijk. Belangrijk is dat er afspraken worden gemaakt over de verantwoordelijkheid van registratie en bijhouding. En dat deze afspraken worden vastgelegd in protocollen en handboeken om in audits en inspecties de verantwoording af te leggen over de gevoerde werkwijzen.

Een belangrijk uitgangspunt is dat de BAG-beheerder in staat is om de wettelijke registraties tijdig, juist en volledig uit te voeren.

5 Implementatie

5.1 Inleiding

Er zijn een aantal implementatievarianten voor de invoering van het Wabo-BAG koppelvlak mogelijk. Deze varianten zijn afhankelijk van de gemaakte keuzes bij de procesinrichting voor Wabo en BAG en de bij de gemeente of Omgevingsdienst beschikbare referentiecomponenten. Op basis van de gekozen inrichting en beschikbare referentiecomponenten kan worden vastgesteld op welke manier het koppelvlak ingericht moet worden.

Implementatie-variant	Specifieke en aanvullende eisen
A1	Ad hoc bevestigingen van authentieke BAG-gegevens worden rechtstreeks ondersteund door het gegevensmagazijn.
A2	Ad hoc bevestigingen van authentieke BAG-gegevens worden via een servicebus ondersteund door het gegevensmagazijn.
A3	Ad hoc bevestigingen van authentieke BAG-gegevens worden rechtstreeks ondersteund door de BAG-administratie. (BAG vervult voor deze gegevens de rol van gegevensmagazijn)
A4	Ad hoc bevestigingen van authentieke BAG-gegevens worden via een servicebus ondersteund door de BAG-administratie. (BAG vervult voor deze gegevens de rol van gegevensmagazijn)
B1	De communicatie tussen Wabo- en BAG-applicatie kan direct verlopen.
B2	De communicatie tussen Wabo- en BAG-applicatie kan via een servicebus verlopen.
C1	Het zaakstelsel vult zowel het referentiecomponent Vergunningen (o.a. Wabo) als het referentiecomponent Zaakstelsel in. Zaakstelsel ontvangt de aanvraag, creëert de zaak en verzorgt de afhandeling.
C2	Het zaakstelsel ontvangt de aanvraag, creëert de zaak en de procesafhandeling vindt plaats in het vergunningensysteem. Het vergunningensysteem koppelt zaakstatussen terug aan het zaakstelsel.
C3	De vergunningen-applicatie ontvangt de aanvraag, creëert de zaak en behandelt de Wabo-aanvraag. Het vergunningensysteem biedt de zaak en de zaakstatussen aan het zakenmagazijn aan.
D1	De BAG-applicatie ondersteunt niet-BAG-objecten.(toelichting: Dit koppelvlak ondersteunt optioneel de uitwisseling van niet-BAG-objecten.)
D2	De BAG-applicatie biedt geen ondersteuning voor niet-BAG-objecten
Zaken	De communicatie vindt plaats op basis van de Wabo zaak. Er is dus maar één implementatievariant als het gaat om de inrichting van een dergelijke zaak: Alles in 1 zaak (BAG en Wabo samen)

5.2 Zaak- document services

De inrichting van het koppelvlak tussen de Wabo- en de BAG-applicaties, zoals hier beschreven, heeft een sterke samenhang met de standaard Zaak-document services. Een optimale implementatie van

dit koppelvak gaat uit van het gebruik van applicaties die de functionaliteit van een Zaaksysteem en een Documentenbeheer bieden welke de standaard Zaak-document services hebben geïmplementeerd. In hoofdstuk 7 wordt deze samenhang gedetailleerd uitgewerkt.

Het koppelvak Wabo-BAG services is ook in te zetten is bij gemeenten die niet zaakgericht werken of bij gemeenten waar bij het applicatielandschap de standaard Zaak-document services nog niet ondersteunt.

Er is dus geen afhankelijkheid van de implementatie van de standaard Zaak-document services.

In het geval dat de standaard Zaak-document services niet ondersteund worden dient er bij de implementatie van het koppelvak Wabo-BAG services voor een aantal onderwerpen een procedurele oplossing te worden geïmplementeerd. Dat betreft de volgende onderwerpen:

- Het vullen van de Zaak-id.
 - Bij niet zaakgericht werken kan dit element met elke willekeurige (maar wel unieke) identificatie gevuld worden in de berichten Aanvraagnotificatie, Statusnotificatie en Toezichtnotificatie.
 - Indien er wel zaakgericht gewerkt wordt, maar de standaard Zaak-document services niet ondersteund worden zal procedureel geregeld moeten worden dat de juiste Zaak-id opgenomen word in berichten Aanvraagnotificatie, Statusnotificatie en Toezichtnotificatie.
- Het ophalen van Zaak-documenten
 - Als er geen gebruik gemaakt wordt van een applicatie die het Documentenbeheer verzorgt zal procedureel verzorgd moeten worden dat de juiste documenten ter beschikking van de BAG-beheerder komen
 - Als er wel een applicatie is die het Documentenbeheer verzorgd, maar de ondersteunt de standaard Zaak-documentservices niet, dan dient procedureel verzorgd te worden dat de juist document-id's opgenomen worden in de berichten Aanvraagnotificatie, Statusnotificatie en Toezichtnotificatie.

5.3 Aanpak invoering

In de routekaart is een aanpak voorgesteld bestaande uit de volgende onderwerpen:

1. Vaststellen onder welke implementatievariant en procesinrichting uw gemeente werkt
2. In de Gemma Softwarecatalogus controleren of uw Wabo en BAG leverancier het koppelvak leveren
3. Uitvraag doen bij uw leveranciers over het product, de prijs en de mogelijkheden
4. Afspraken maken over de invoering en planning in de processen met de Wabo en BAG proceseigenaren
5. Afspraken maken met de leverancier over levering en installatie
6. Beheer beleggen van de koppeling
7. Processen aanpassen bij Wabo en BAG registratie en vastleggen in BAG Proceshandboek
8. In productie nemen van koppelvak

Het is raadzaam een kort projectplan te maken met daarin de resultaten van een analyse van de huidige situatie. Welke referentiecomponenten zijn er aanwezig, welke processen zijn er nu ingericht voor Wabo en BAG en op welke wijze wordt er nu gecommuniceerd en informatie uitgewisseld. En welke rolverdeling is er als het gaat om de taken van de BAG-beheerder, Wabo casemanager en andere betrokkenen in het registratieproces. Ook dienen vragen beantwoord te worden over het

zaakgericht werken binnen de gemeente. Op welke manier wordt dat vorm gegeven en op welke manier kan er met dit project op worden aangesloten.

Als de IST situatie in beeld is gebracht, kan er een schets worden gemaakt van de gewenste SOLL situatie op basis van de keuzes die er gemaakt zijn. Dan kunnen ook alle resterende punten hierin worden verwerkt.

5.4 Advies m.b.t opdrachtverstrekking door gemeente

Voor het gericht voldoen aan deze standaard dient een gemeente in haar programma van eisen of opdracht de volgende gegevens op te nemen:

- a. De aangeboden applicatie dient de services, zoals in dit koppelvlak beschreven, te ondersteunen voor zover dat bij de rol van die applicatie binnen dit koppelvlak hoort. Dat doet de leverancier door aan te geven welke referentiecomponenten door de applicatie worden ingevuld.
- b. De leverancier beschrijft of er beperkingen zijn t.a.v. de hierboven beschreven implementatie-varianten voor de aangeboden applicatie.

6 Bijlage A, Documentatie

De volgende documentatie geeft achtergrondinformatie en is gebruikt bij het samenstellen van deze handreiking.

Referentiedocument	Bronverwijzing
GEMMA Informatie architectuur 1.0	https://new.kinggemeenten.nl/gemma/informatiearchitectuur/documenten/informatiearchitectuur-algemeen
RGBZ 1.0	https://new.kinggemeenten.nl/gemma/informatiemodelen/rgbz/rgbz-in-gebruik
RSGB 2.01	https://new.kinggemeenten.nl/gemma/informatiemodelen/rsgb/rsgb-in-gebruik
StUF 3.01	https://new.kinggemeenten.nl/gemma/stuf/stuf-301/standaard
Sectormodel StUF BG 3.10	https://new.kinggemeenten.nl/gemma/stuf/stuf-301/stuf-bg
Sectormodel StUF ZKN 3.10	https://new.kinggemeenten.nl/gemma/stuf/stuf-301/stuf-zkn
StUF protocolbindingen 3.02	https://new.kinggemeenten.nl/gemma/stuf/stuf-301/standaard
Zaaktypecatalogus 2.0	https://new.kinggemeenten.nl/gemma/informatiemodelen/ztc-in-gebruik
ArchiMate 1.0	http://www.archimate.nl
BAG Berichtencatalogus (onderdeel van StUF BG)	https://new.kinggemeenten.nl/gemma/stuf/stuf-301/stuf-bg
StUf LVO	http://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/omgeving/sloket/berichtenverkeer/stuf-basisbegrippen
Zaak DMS brug	https://new.kinggemeenten.nl/gemma/stuf/koppelvlakken/zs-dms
Geo informatie	http://www.geonovum.nl/geostandaarden
BAG bevragen	http://www.kadaster.nl/web/artikel/productartikel/BAG-Bevragen.htm
BAG catalogus 2009	http://www.kadaster.nl/web/artikel/download/BAG-grondslagen-catalogus.htm
StUf WOZ 3.12	https://new.kinggemeenten.nl/gemma/stuf/stuf-extern/stuf-woz

**KWALITEITS
INSTITUUT
NEDERLANDSE
GEMEENTEN**

Bezoekadres:
Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag

Postadres:
Postbus 30435
2500 GK Den Haag

info@kinggemeenten.nl
T: 070 373 8017
F: 070 363 5682